

MAA- JA METSÄTALOUSVALIOKUNNAN MIETINTÖ 23/2010 vp

Hallituksen esitys riistahallintolaiksi sekä laiksi metsästyslain muuttamisesta, riistanhoitomaksusta ja pyyntilupamaksusta annetun lain muuttamisesta ja maaseutuelinkeinojen valituslautakunnasta annetun lain 1 §:n muuttamisesta

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 9 päivänä marraskuuta 2010 lähettänyt maa- ja metsätalousvaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen riistahallintolaiksi sekä laiksi metsästyslain muuttamisesta, riistanhoitomaksusta ja pyyntilupamaksusta annetun lain muuttamisesta ja maaseutuelinkeinojen valituslautakunnasta annetun lain 1 §:n muuttamisesta (HE 237/2010 vp).

Lausunto

Eduskunnan päätöksen mukaisesti perustuslakivaliokunta on antanut asiasta lausunnon (PeVL 48/2010 vp), joka on otettu tämän mietinnön liitteeksi.

Asiantuntijat

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina

- lainsäädäntöneuvos Jari Salila, oikeusministeriö
- ylijohtaja, osastopäällikkö Pentti Lähteenoja, apulaisosastopäällikkö Christian Krogell, neuvotteleva virkamies Sami Niemi ja ylitarkastaja Rami Sampalahti, maa- ja metsätalousministeriö
- ylitarkastaja Ahti Putaala, Metsähallitus
- tutkimusjohtaja Vesa Ruusila, Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitos

- lakimies Vesa Malila, Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry
- apulaistoiminnanjohtaja Sauli Härkönen, Metsästäjien keskusjärjestö
- toiminnanjohtaja Panu Hiidenmies, Suomen Metsästäjäliitto ry
- luonnonsuojeluasiantuntija Tapani Veistola, Suomen luonnonsuojeluliitto ry
- toiminnanohjaaja Heikki Taskinen, Kannonkosken-Kivijärven riistanhoitoyhdistys
- toiminnanohjaaja Veikko Seuna, Keski-Uudenmaan riistanhoitoyhdistys
- riistapäällikkö Juha Kuittinen, Pohjois-Karjalan riistanhoitopiiri
- toiminnanohjaaja Pekka Julkunen, Rautavaaran riistanhoitoyhdistys
- riistanhoitoyhdistyksen hallituksen jäsen Martin Hägglund, Salon seudun riistanhoitoyhdistys
- toiminnanjohtaja Anne Ollila, Paliskuntain yhdistys
- lakimiessihteeri Aimo Guttorm, saamelaiskäräjät.

Lisäksi kirjallisen lausunnon ovat antaneet

- Svenska Lantbruksproducenternas Centralförbund SLC
- Etelä-Savon riistanhoitopiiri
- toiminnanohjaaja Pekka Julkunen, Rautavaaran riistanhoitoyhdistys

— geenitekniikan lautakunta.

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi riistahalintolaki. Suomen riistakeskus muodostettaisiin yhdistämällä metsästyslaissa säädetty Metsästäjien keskusjärjestö ja riistanhoitopiirit yhdeksi organisaatioksi hallinnon päällekkäisyyksien purkamiseksi ja toimintojen tehostamiseksi. Lainsäädännön johdonmukaisuuden vuoksi olisi tarkoituksenmukaista säätää erillinen riistahalintolaki. Esityksessä ehdotetaan, että julkiset hallintotehtävät eriytettäisiin Suomen riistakeskuksen julkisten hallintotehtävien päällikön alaisuuteen. Lisäksi ehdotetaan säädettäväksi yhdistyslain osittaisesta soveltamisesta riistanhoitoyhdistyksiin. Ehdotettu laki muuttaisi riistanhoitoyhdistyksien ja Suomen riistakeskuksen tehtävät vastaamaan paremmin toimintaympäristössä tapahtuneisiin muutoksiin ja maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan riistataloutta koskeviin strategisiin päämääriin. Lakia tarkemmat säännökset annettaisiin valtioneuvoston asetuksella. Teknisluonteisista seikoista säädettäisiin maa- ja metsätalousministeriön asetuksella.

Esityksessä ehdotetaan lisäksi metsästyslakia muutettavaksi tarvittavilta osin. Metsästyslain organisaatioita koskevat säännökset ehdotetaan kumottavaksi. Kaikki lainsäädännössä olevat viittaukset riistanhoitopiiriin ja Metsästäjien keskusjärjestöön ehdotetaan korvattavaksi viittauksella Suomen riistakeskukseen.

Metsästyslakiin ehdotetaan myös tehtäväksi perustuslain edellyttämät muutokset. Esitykses-

sä ehdotetaan, että metsästyksen kieltämistä ja rajoittamista koskeva pykälä muutettaisiin. Nykyisin riistanhoitopiirien toimivaltaan kuuluva normiluontoinen päätös siirrettäisiin annettavaksi maa- ja metsätalousministeriön asetuksella. Metsästyslain mukaisten julkisten hallintotehtävien toimivallasta säädettäisiin lain tasolla. Yksityistä kansalaista tai yhteisöä välittömästi koskevat hallintopäätökset säädettäisiin Suomen riistakeskuksen päätettäväksi maa- ja metsätalousministeriön sijasta. Lisäksi metsästyslain lupajärjestelmään tulisi rakenteellisia muutoksia, jotka selkeyttävät lain soveltamista. Metsästyslakia muutettaisiin myös niin, että riistaeläinlajin rauhoituksesta poikkeamisesta säädettäisiin metsästysasetuksen sijasta metsästyslaissa.

Suomen riistakeskukselle ehdotetaan siirrettäväksi maa- ja metsätalousministeriön toimivaltaan nykyisin kuuluvat kiellettyjä pyyntivälineitä ja -menetelmiä koskevat luvat.

Lisäksi metsästyslakiin ehdotetaan tehtäväksi tarvittavat muutokset, joita Suomen riistakeskuksen perustaminen ja riistanhoitoyhdistyksiä koskevan sääntelyn muuttuminen edellyttävät.

Riistanhoitomaksusta ja pyyntilupamaksusta annettua lakia ehdotetaan muutettavaksi siten, että riistanhoitomaksun ja pyyntilupamaksujen suuruudesta säädettäisiin lain tasolla.

Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2011.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Yleisperustelut

Yleistä

Valiokunta kiinnittää huomiota siihen, että nykyisin Suomessa metsästystä ja riistanhoitoa

koskevia asioita hoitavat valtion viranomaisten lisäksi metsästäjien omatoimisuuteen perustuvat Metsästäjien keskusjärjestö, riistanhoitopiirit (15 kpl) ja riistanhoitoyhdistykset (298 kpl). Metsästäjien keskusjärjestö, riistanhoitopiirit ja

riistanhoitoyhdistykset muodostavat valtion muihin aluehallinto-toimielimiin nähden poikkeuksellisen organisaation. Kyseessä on lakisääteinen välillisen julkisen hallinnon organisaatio, jolle on annettu useita julkisia hallintotehtäviä hoidettavaksi.

Valiokunta korostaa sitä, että riistanhoitoyhdistyksillä, riistanhoitopiireillä ja Metsästäjien keskusjärjestöllä on suuri merkitys metsästyseen ja riistanhoitoon liittyvän vapaaehtoistyön edistämisessä. Tämän vapaaehtoistyön määrä on Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitoksen tekemän selvityksen mukaan 290 henkilötyövuotta. Vapaaehtoistyön laskennallinen arvo on noin 7,1 miljoonaa euroa vuodessa. Näissä luvuissa ei ole mukana yhteiskunnan kannalta merkittävä suurriistavirka-apu ja riistantutkimuksen avustamiseksi tehty vapaaehtoistyö. Vapaaehtoistyöhön osallistuvat eivät yleensä saa minkäänlaista korvausta heille talkootyöhön osallistumisesta aiheutuvista kuluista. Suurimmillaan panostus mm. ajoneuvoilla kulkemisesta saattaa olla useita satoja euroja vuodessa vapaaehtoista kohti.

Erityisesti riistanhoitoyhdistysten toiminnassa korostuu jo mainittu laaja ja tehokas vapaaehtoistyö, jonka motivaationa on oman metsästysharrastuksen turvaaminen ja metsästyseen ja riistanhoitotyöhön liittyvä vahva yhteisöllisyys. Metsästäjien toiminnalla on laaja yleinenkin merkitys muun muassa hirvikannan vähentämisessä. Metsästyksellä hirvien aiheuttamia vahinkoja liikenteessä samoin kuin hirvien aiheuttamia vahinkoja maa- ja metsätaloudelle voidaan vähentää. Myös liikenneonnettomuuksissa vahingoittuneiden eläinten etsintä ja lopettaminen on metsästäjien vapaaehtoisuustyön varassa. Lisäksi riistakanta-arvioiden maastolaskennat ja -havainnoinnit tekee paljolti metsästäjäkunta, joka muutoinkin avustaa riistantutkimuksessa. Metsästäjien työn tehokkuutta lisää erinomainen paikallistuntemus. Valiokunta korostaakin sitä, että käytettävissä olleisiin määrärahoihin nähden riistanhoitoyhdistysten vapaaehtoistyön tulokset ovat olleet erinomaiset. Valiokunta edellyttää, että riistanhoitomaksuista kertyvistä varoista nykyistä suurempi osuus osoitetaan riis-

tanhoitoyhdistysten menoihin (*Valiokunnan lausumaehdotus*).

Esityksen perustelujen mukaisesti valiokunta katsoo, että riistanhoitopiirien toiminnan vahvuutena on riista-alan hyvä ammattiosaaminen, aluetuntemus ja verkostoituminen alueen riistanhoitoyhdistysten ja metsästyseurojen kanssa. Tämä yhteistyö vahvistaa edellä selostettua paikallistason vapaaehtoistyötä, joka on erittäin tärkeä toimintaresurssi koko riistakonsernia ajatellen. Toisaalta valiokunta kiinnittää huomiota siihen, että riistanhoitopiirien toiminnan ongelmia ovat jo pitkään olleet erityisesti lisääntyneisiin ja monimutkaistuihin tehtäviin nähden vähäiset henkilö- ja taloudelliset resurssit.

Metsästäjien keskusjärjestön vahvuuksina valiokunta pitää riista-alan hyvää ammattiosaamista ja tiedotusta. Metsästäjien keskusjärjestön toiminnassa on kuitenkin puutteita ja heikkouksia, jotka ilmenevät esityksen perusteluista.

Valiokunta kiinnittää huomiota siihen, että metsästyslaki on säädetty ennen nykyisen perustuslain voimaantuloa ja vuoden 1995 perusoikeusuudistusta. Tästä johtuen metsästyslaki ei kaikilta osiltaan täytä perustuslain edellyttämiä vaatimuksia. Perustuslain 124 §:n mukaan julkinen hallintotehtävä voidaan antaa muulle kuin viranomaiselle vain lailla tai lain nojalla, jos se on tarpeen tehtävän tarkoituksenmukaiseksi hoitamiseksi eikä vaaranna perusoikeuksia, oikeusturvaa tai muita hyvän hallinnon vaatimuksia. Merkittävää julkisen vallan käyttöä sisältäviä tehtäviä voidaan kuitenkin antaa vain viranomaiselle. Valiokunta toteaa, että Metsästäjien keskusjärjestö, riistanhoitopiirit ja riistanhoitoyhdistykset ovat hoitaneet myös julkiset hallintotehtävänsä hyvin eikä tehtävien hoidossa ole vaarannettu perusoikeuksia, oikeusturvaa tai muita hyvän hallinnon vaatimuksia. Valiokunta katsoo kuitenkin, että tehtävistä on tarpeen säätää aikaisempaa täsmällisemmin laissa.

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi riistahallintolaki. Metsästäjien keskusjärjestö ja riistanhoitopiirit lakkautetaan ja niiden tilalle perustetaan Suomen riistakeskus. Suomen riistakeskuksesta tulee itsenäinen julkisoikeudellinen laitos, joka toimii riistatalouden valtakunnallise-

na kehittämis- ja asiantuntijaorganisaationa. Esityksellä eriytetään julkiset hallintotehtävät ja täsmennetään riistanhoitoyhdistysten ja Suomen riistakeskuksen tehtävät vastaamaan paremmin toimintaympäristössä tapahtuneita muutoksia. Valiokunta korostaa sitä, että nykyiset riistanhoitoyhdistykset jatkavat toimintaansa toiminta-alueillaan. Valiokunta pitää erittäin tärkeänä, että uudistuksella puretaan hallinnon päällekkäisyyksiä, tehostetaan toimintaa ja vahvistetaan niin asiakaslähtöisyyttä kuin toiminnan strategialähtöisyyttä.

Esityksessä metsästyslakia ehdotetaan muutettavaksi siten, että maa- ja metsätalousministeriön norminantovaltaan ja riistanhoitopiirin toimivaltaan liittyvä sääntely nostetaan edellä todetun mukaisesti perustuslain vaatimusten mukaisesti asetuksesta lain tasolle. Lisäksi metsästyslain lupajärjestelmää ehdotetaan muutettavaksi niin, että pyyntiluvissa eriytetään rauhoituksesta poikkeamista koskevat luvat ja vahinkoperusteiset poikkeusluvut.

Lupajärjestelmän muutos ehdotetaan toteutettavaksi siten, että nykyisen metsästyslain 10 §:n varaan rakentuvaa pyyntilupamekanismia täydennetään käsitteellisesti uudella lupatyypillä. Ensinnäkin uudessa laissa säädettäisiin rauhoituksesta poikkeamista koskevasta Suomen riistakeskuksen myöntämästä poikkeusluvasta. Poikkeuslupa olisi mahdollista myöntää myös vahinkojen perusteella, jolloin se voitaisiin myöntää muulloinkin kuin rauhoitusaikana. Tällaista poikkeuslupaa on esityksessä kutsuttu myös vahinkoperusteiseksi poikkeusluvaksi. Lisäksi jo nykyisin metsästyslaissa säädetty hirvieläimen pyyntilupa irrotettaisiin metsästyslain 10 §:n mukaisesta pyyntiluvasta, ja hirvieläimen pyyntilupa myönnettäisiin suoraan metsästyslain 26 §:n nojalla. Luvat myöntäisi Suomen riistakeskus. Ehdotetun lupajärjestelmän osalta valiokunta kiinnittää huomiota siihen, että tosiasiallisesti lupakäytäntö ja muun muassa lupien myöntämisperusteet säilyvät ennallaan. Valiokunta toteaa kuitenkin, että kiintiömetsästykseen liittyvän alueellisen kiintiön käyttöä ehdotetaan laajennettavaksi. Esityksen perusteluissa on todettu, että kiintiömetsästys on

hallinnollista lupajärjestelmää kevyempi menettely rajoittaa metsästystä.

Esityksen mukaan Suomen riistakeskuksen ylin päättävä toimielin olisi sen hallitus. Julkisten hallintotehtävien päällikkö vastaisi riistakeskukselle laissa säädettyjen julkisten hallintotehtävien hoitamisesta. Lisäksi riistakeskuksen yhteydessä toimisi valtakunnallinen riistaneuvosto. Valtakunnallinen riistaneuvosto olisi valtakunnallinen strateginen toimielin. Siihen kuuluisi myös muita kuin riistanhoitoyhdistysten aluekokousten esittämiä jäseniä. Valiokunta toteaa, että valtakunnallisen riistaneuvoston asema muodostuu keskeiseksi edistettäessä muun muassa hirvieläinpolitiikkaan ja suurpetopoliitiikkaan liittyvää avointa ja vuorovaikutteista sidosryhmäyhteistyötä ja erilaisten intressien yhteensovittamista. Valiokunta korostaa sitä, että riistahallintouudistuksen yhtenä tavoitteena on ollut nimenomaan lisätä riistapolitiikkaan avoimuutta ja valmistelun laaja-alaisuutta.

Esityksen mukaan alueellisen riistaneuvoston tehtävänä olisi käsitellä riistataloutta koskevia asioita sekä tukea, ohjata, edistää ja avustaa Suomen riistakeskuksen aluetoimiston toimintaa toiminta-alueella muissa kuin julkisissa hallintotehtävissä ja henkilöstöhallinnossa. Edellä on jo todettu, että riistahallintouudistuksen yhtenä tavoitteena on ollut lisätä riistapolitiikkaan avoimuutta ja valmistelun laaja-alaisuutta. Tämän vuoksi myös Suomen riistakeskuksen yhteydessä toimiviin alueellisiin riistaneuvostoihin kuuluisi myös muita kuin riistanhoitoyhdistysten aluekokousten esittämiä jäseniä. Aluekokousten esittämiä riistanhoitomaksun maksaneita jäseniä olisi kuitenkin selvä enemmistö, eli yli puolet hallituksen jäsenistä. Valiokunta pitää tätä tarpeellisenä, jotta metsästäjien suorittama arvokas vapaaehtoistyön säilyminen voidaan turvata. Valiokunta korostaa samalla sitä, että esityksen perustelujen mukaisesti alueellisten riistaneuvostojen tulee huolehtia alan sidosryhmien säännöllisestä kuulemisesta. Näiden tahojen säännöllinen kuuleminen ja osallistumisen mahdollistaminen lisää avoimuutta riistapolitiikan valmisteluun.

Valiokunta kiinnittää huomiota siihen, että uudistuksessa riistanhoitoyhdistyksille ei ehdoteta uusia tehtäviä, vaan tehtävistä säädettäisiin nykyainsäädäntöä kattavammin, jotta tehtävät vastaisivat riistanhoitoyhdistysten todellisuudessa tekemiä tehtäviä. Riistanhoitoyhdistysten suhdetta yhdistyslakiin selvennetään kuitenkin siten, että riistanhoitoyhdistys on yhdistyslain 2 §:n 2 momentissa tarkoitettu lainsäädännöllä erityiseen tarkoitukseen perustettu yhdistys. Riistanhoitoyhdistyksiä koskevissa säännöksissä viitataan niihin yhdistyslain säännöksiin, joita sovelletaan riistanhoitoyhdistyksen toimintaan.

Valiokunta kiinnittää huomiota siihen, että perustuslaista johtuvista syistä ehdotetun 2. lakiehdotuksen 38 §:n 1 momentin mukaan metsästyskiellon tai -rajoituksen asettaminen siirretäisiin riistanhoitopiireiltä maa- ja metsätalousministeriön toimivaltaan. Korostaen alueellisten näkökohtien huomioon ottamista päätöksenteossa valiokunta pitää tärkeänä, että muutoksen vaikutuksia seurataan ja mahdollisten epäkohtien ilmetessä ryhdytään toimenpiteisiin.

Perustuslakivaliokunnan lausunnosta ilmenee, että riistanhoitoyhdistysten toimihenkilöiden kelpoisuusvaatimuksiin liittyvien tietojen luotettavuudesta tulee varmistua. Perustuslakivaliokunta on huomauttanut, että voimassa olevan rikosrekisterilain (770/1993) 6 §:n mukaan yksityisen henkilön ei ole mahdollista saada rikosrekisteriotetta osoittaakseen eräiltä osin kelpoisuutensa. Viitaten lisäksi siihen, mitä perustuslakivaliokunnan lausunnossa on asiasta muutoinkin todettu, valiokunta korostaa sitä, että näiden tietojen oikeellisuuden varmistamiseen tulee kiinnittää huomiota Suomen riistakeskuksen ja riistanhoitoyhdistysten toiminnan ohjeistamisessa.

Hallituksen esityksen perusteluista ilmenevistä syistä ja saamansa selvityksen perusteella valiokunta pitää esitystä tarpeellisena ja tarkoituksenmukaisena. Valiokunta puoltaa lakiehdotuksen hyväksymistä edellä olevin huomautuksin ja jäljempänä esitettävin muutosehdotuksin.

Yksityiskohtaiset perustelut

1. Riistahallintolaki

1 §. Suomen riistakeskus. Viitaten perustuslakivaliokunnan lausuntoon valiokunta pitää tarpeellisena ehdottaa 3 momentin muuttamista niin, että maa- ja metsätalousministeriö ohjauksen ohella myös valvoo Suomen riistakeskusta. Lisäksi valiokunta ehdottaa momentin kielellistä selkeyttämistä.

2 §. Suomen riistakeskuksen tehtävät. Valiokunta ehdottaa, pykälän 1 momentin 6 kohdan säännöstä selvytyden vuoksi täydennettäväksi siten, että se kattaa Suomen riistakeskukselle myös muun lainsäädännön kuin riistahallintolain mukaan kuuluvat julkiset hallintotehtävät.

3 §. Suomen riistakeskuksen hallitus. Viitaten perustuslakivaliokunnan lausuntoon valiokunta ehdottaa pykälän 4 momenttia täsemennettäväksi siten, että rikosoikeudellista virkavastuuta sovelletaan myös Suomen riistakeskuksen hallituksen jäseniin, kun he hoitavat julkisia hallintotehtäviä tai käsittelevät varojen käyttöön liittyviä asioita.

6 §. Suomen riistakeskuksen henkilöstö. Viitaten perustuslakivaliokunnan lausuntoon valiokunta ehdottaa pykälän 3 momenttia muutettavaksi siten, että riistakeskuksen johtajan ja julkisten hallintotehtävien päällikön nimitysvalta osoitetaan valtioneuvoston yleisistunnolle. Samalla valiokunta ehdottaa momenttiin otettavaksi säännöksen siitä, että valtioneuvoston päätöstä valmisteltaessa on kuultava Suomen riistakeskuksen hallitusta.

Valiokunta toteaa, että esityksessä ehdotetun 1 momentin mukaan Suomen riistakeskuksessa on johtaja, julkisten hallintotehtävien päällikkö ja muuta henkilöstöä. Perustuslakivaliokunta on kiinnittänyt huomiota siihen, että johtavassa asemassa olevien henkilöiden pätevyysvaatimuksista ei ole ehdotettu säädettäväksi laissa. Hallituksen esityksen perusteluista kuitenkin ilmenee, että tarkoituksena on vaatia heiltä muun

muassa ylempää korkeakoulututkintoa, hyvää perehtyneisyyttä riistatalouteen ja hallinnollisten tehtävien tuntemusta. Ottaen huomioon mainittujen tehtävien haltijoiden laaja ratkaisuvallta perustuslakivaliokunta on pitänyt asianmukaisena, että näihin tehtäviin vaadittavasta pätevyydestä otetaan perussäännökset lakiin. Valiokunta ehdottaa säännösten ottamista uuteen 3 momenttiin.

8 §. Julkisten hallintotehtävien hoitaminen. Pykälän 2 momentin mukaan julkisten hallintotehtävien päällikkö voisi kirjallisesti määrätä Suomen riistakeskuksen henkilökuntaan kuuluvan käyttämään julkista valtaa sellaisissa ehdotetun 2 §:n 1 momentin asioissa, joiden käsittelemiseen ja ratkaisemiseen tällä voidaan katsoa olevan riittävä koulutus ja kokemus.

Viitaten perustuslakivaliokunnan lausuntoon valiokunta ehdottaa pykälän 2 momentin täydentämistä niin, että 41 §:n 1—3 momentissa tarkoitettujen poikkeuslupapäätösten tekemisen riistakeskuksen julkisten hallintotehtävien päällikkö voi siirtää keskuksen muun työntekijän tehtäväksi vain erityisestä syystä.

Viitaten perustuslakivaliokunnan lausuntoon valiokunta pitää tarpeellisena myös lisätä 1 momenttiin säännöksen siitä, että tällaisen määräyksen saanut henkilö on näitä tehtäviä hoitaessaan riippumaton riistakeskuksen johtajan työnsä johto-oikeudesta.

Saamansa selvityksen perusteella valiokunta pitää selvyiden vuoksi tarpeellisena lisätä uuteen 4 momenttiin säännökset hallintotehtävien hoitamisessa noudatettavasta menettelystä. Säännökset mahdollistavat päätösten antamisen mahdollisimman nopeasti ja joustavasti.

12 §. Riistanhoitoyhdistysten yhdistäminen ja jakautuminen. Viitaten perustuslakivaliokunnan lausunnossa todettuun valiokunta ehdottaa pykälän 1 ja 2 momentin sanamuotoja tarkistettaviksi ja täydennettäviksi. Riistanhoitoyhdistyksen kokouksessa päätettäisiin yhdistymis- tai jakautumisesityksen tekemisestä Suomen riistakeskukselle. Valiokunta ehdottaa myös momenttien kielellistä selkeyttämistä.

14 §. Riistanhoitoyhdistyksen tehtävät. Viitaten edellä 2 §:n kohdalla ehdotettuun lisäykseen valiokunta ehdottaa, että pykälän 1 momenttiin lisätään myös riistanhoitoyhdistysten muita julkisia hallintotehtäviä koskeva säännös momentin uudeksi 4 kohdaksi.

15 §. Riistanhoitoyhdistyksen jäsenyys. Esityksen perusteluista käy ilmi, että henkilö voi myös olla kuulumatta mihinkään riistanhoitoyhdistykseen, jolloin hänet merkitään metsästäjärekisteriin kotipaikkansa mukaan. Perustuslakivaliokunnan lausunnosta ilmenevistä syistä valiokunta ehdottaa tästä otettavaksi 1 momenttiin nimennomaisen maininnan.

22 §. Toimihenkilöitä koskevat rajoitukset. Pykälään ehdotetun 2 momentin mukaan Suomen riistakeskus voisi rajoittaa metsästyksenvalvojan toiminta-aluetta hänen henkilökohtaisten sitonnaisuuksiensa perusteella. Perustuslakivaliokunnan lausunnosta ilmenevin perustein valiokunta ehdottaa momentin poistamista.

30 §. Oikaisuvaatimusmenettely. Esityksessä lain 30 ja 31 §:ssä ehdotetaan säädettäväksi muutoksenhausta Suomen riistakeskuksen ja riistanhoitoyhdistyksen päätöksiin. Valiokunta toteaa, että hallintolain 7 a luvun säännökset (581/2010) oikaisuvaatimusmenettelystä ovat tulleet voimaan 1.8.2010. Oikaisuvaatimusmenettelystä säädettäessä tulee käyttää yhdenmukaista ilmaisutapaa väärinkäsitysten välttämiseksi. Viitaten lisäksi perustuslakivaliokunnan lausuntoon valiokunta ehdottaa 30 ja 31 §:n sääntelytekniistä tarkistamista siten, että 30 §:ään tulevat säännökset oikaisuvaatimusmenettelystä ja 31 §:ään säännökset muutoksenhausta. Lisäksi valiokunta ehdottaa pykälien otsikoiden muuttamista.

31 §. Muutoksenhaku. Viitaten edellä 30 §:n kohdalla esitettyyn valiokunta ehdottaa pykälän muuttamista.

35 §. Elinkeinon harjoittaminen. Valiokunta toteaa, että säännöksen kirjoitusasu ei vastaa sitä, mikä on ollut tavoitteena esityksen perustelujen

mukaan. Valiokunta ehdottaa pykälän kielellistä täsmentämistä.

39 §. *Henkilöstöä koskevat siirtymäsäännökset.* Viitaten perustuslakivaliokunnan lausunnossa todettuun valiokunta ehdottaa 3 momenttia tarkennettavaksi esityksen mukaisessa säännöksessä mainitun työssäkäyntialueen osalta.

40 §. *Suomen riistakeskuksen perustamista koskevat siirtymäsäännökset.* Valiokunnalle toimitetussa selvityksessä on käynyt ilmi, että pykälän 1 momentti on tarpeeton, koska Suomen riistakeskuksen toiminnan aloittamispäivämäärä siirtyy vuoden 2011 puolelle ja tällöin yleinen siirtymäsäännös sääntelee oikeuksien ja velvollisuuksien siirtymistä. Valiokunta ehdottaakin 1 momentin poistamista.

Viitaten edellä 6 §:n 3 momentin kohdalla ehdotettuun muutokseen valiokunta ehdottaa pykälän 2 momentin muuttamista. Ottaen huomioon lain todennäköisen voimaantuloajankohdan valiokunta ehdottaa 3 momentissa säädettäväksi, että Suomen riistakeskuksen työjärjestys on vahvistettava viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2011.

Edellä lain voimaantulon ajankohdasta esitettyyn viitaten valiokunta ehdottaa pykälään otettavaksi uuden 4 momentin, joka sisältäisi siirtymäsäännöksen maanomistajatahojen edustajan valinnasta riistanhoitoyhdistysten hallitukseen vuonna 2011.

2. Laki metsästyslain muuttamisesta

30 §. *Hirvieläinmetsästystä koskeva asetuk-senantovaltuus.* Viitaten perustuslakivaliokun-nan lausuntoon valiokunta ehdottaa 2 moment-tia muutettavaksi siten, että saaliiksi saadusta metsäkauriista on ilmoitettava Suomen riista-keskukselle tiedot kannan kehityksen seurantaa varten. Lisäksi valiokunta ehdottaa momentin si-sällöllistä täsmentämistä.

38 §. *Metsästyksen rajoittaminen.* Valiokunnal-le toimitetusta selvityksestä on käynyt ilmi, että

valmisteltaessa hallituksen esityksen pohjalta alemmanasteisia säännöksiä on ilmennyt tarve täsmentää 1 momentin muotoilua. Sen vuoksi valiokunta ehdottaa metsästyksen rajoittamista koskevaa sääntelyä muutettavaksi siten, että rajoittaminen kohdistuisi riistanhoitoyhdistyksen toiminta-alueen sijasta lajin esiintymisalueeseen. Lisäksi momenttia ehdotetaan selkeytettäväksi teknisesti. Asetuksella määriteltäisiin alue, jota rajoitus tai kielto koskee. Koska riistanhoitoyhdistykset saattavat tulevien vuosien aikana laajentua alueellisesti mahdollisten riistanhoitoyhdistysten yhdistymisten myötä, yhden riistanhoitoyhdistyksen alue saattaa muodostua tarpeettoman suureksi rajoitusalueeksi. Ehdotettu muotoilu mahdollistaa lisäksi sen, että riistalajien hoitosuunnitelmiin sisältyvät kannanhoitoalueet voidaan paremmin ottaa huomioon rajoituksissa. Käytännössä alueelliset rajoitukset tulee toteuttaa selkeästi siten, ettei niiden alueellisesta ulottuvuudesta synny epäselvyyttä.

41 §. *Poikkeusluvat.* Valiokunta katsoo, että 4 momentin valtuutussäännökseen on tarpeen lisätä valtioneuvoston asetuksella säädettäväksi tarkemmin poikkeuslupa-an otettavista määräyksistä. Poikkeuslupa-an otettavat määräykset ovat tarpeen metsästystapahtuman ohjaamiseksi mm. turvallisuusnäkökohtien huomioon ottamiseksi.

41 d §. *Poikkeusluvan peruuttaminen.* Valiokunta ehdottaa poikkeuslupien peruuttamista koskevan 2 momentin muuttamista siten, että sanonta "vastaavan eläimen poikkeuslupaa" korvattaisiin sanonnalla "vastaavaa poikkeuslupaa", koska 41 §:n nojalla myönnetään myös muita poikkeuslupia kuin riistaeläimiä koskevia poikkeuslupia.

42 §. *Vierasperäisen eläimen maahantuonti ja luontoon laskeminen.* Viitaten varovaisuusperiaatteeseen valiokunta ehdottaa 1 momenttia muutettavaksi siten, että lupa on evättävä, jos toimenpiteestä voi aiheutua haittaa luonnolle tai luonnonvaraiselle eläimistölle.

74 §. *Metsästysrikkomus*. Valiokunta ehdottaa pykälän 1 momentin 1 kohtaa teknisesti täydennettäväksi.

90 §. *Oikaisu- ja muutoksenhakusäännökset*. Viitaten edellä 1. lakiehdotuksen 30 ja 31 §:n kohdalla ehdotettuihin muutoksiin valiokunta ehdottaa pykälän otsikon muuttamista samoin kuin myös sisällöllisiä muutoksia pykälään.

Voimaantulosäännös. Saamansa selvityksen perusteella valiokunta pitää tarpeellisenä täydentää voimaantulosäännöksen 3 momenttia siten, että ennen lain voimaantuloa maa- ja metsätalousministeriön 10 §:n 2 momentin nojalla antamat eräät määräykset jäävät voimaan.

3. Laki riistanhoitomaksusta ja pyyntilupamaksusta annetun lain muuttamisesta

3 §. Perustuslakivaliokunta on lausunnossaan kiinnittänyt huomiota siihen, että pykälän 2 mo-

mentissa käytetään ilmaisua "voidaan käyttää" ja katsonut, että sanan voidaan käyttäminen tässä yhteydessä antaa toiminnan rahoituksesta jos-sain määrin harhaanjohtavan kuvan. Viitaten muutoinkin perustuslakivaliokunnan lausunnossa todettuun valiokunta ehdottaa 1 ja 2 momentin täsmentämistä ja selkeyttämistä sekä voimassa olevan lain mukaisen pykälän 3 momentin muuttamista.

Päätösehdotus

Edellä esitetyn perusteella maa- ja metsätalousvaliokunta ehdottaa,

että 4. lakiehdotus hyväksytään muuttamattomana,

että 1., 2. ja 3. lakiehdotus hyväksytään muutettuina (Valiokunnan muutosehdotukset) ja

että hyväksytään yksi lausuma (Valiokunnan lausumaehdotus).

Valiokunnan muutosehdotukset

1.

Riistahallintolaki

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 luku

Suomen riistakeskus

1 §

Suomen riistakeskus

(1 ja 2 mom. kuten HE)

Suomen riistakeskusta ohjaa ja valvoo maa- ja metsätalousministeriö. Suomen riistakeskus ja maa- ja metsätalousministeriö neuvottelevat vuosittain Suomen riistakeskuksen toiminnalle asetettavista strategisista tavoitteista ja tulosta-

voitteista, jotka kirjataan vuosittaiseen tulosopimukseen.

2 §

Suomen riistakeskuksen tehtävät

Suomen riistakeskuksen julkiset hallintotehtävät ovat:

(1—5 kohta kuten HE)

6) muut Suomen riistakeskukselle tämän tai muun lain mukaan kuuluvat julkiset hallintotehtävät.

(2—4 mom. kuten HE)

3 §

Suomen riistakeskuksen hallitus

(1—3 mom. kuten HE)

Hallituksen jäseniin sovelletaan rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä silloin, kun *he hoitavat julkisia hallintotehtäviä tai käsittelevät varojen käyttöön liittyviä asioita.*

4 ja 5 §
(Kuten HE)

6 §

Suomen riistakeskuksen henkilöstö

(1 ja 2 mom. kuten HE)

Valtioneuvosto nimittää Suomen riistakeskuksen johtajan ja julkisten hallintotehtävien päällikön. Valtioneuvoston päätöstä valmisteltaessa on kuultava Suomen riistakeskuksen hallitusta. Johtaja nimittää muut toimihenkilöt.

Suomen riistakeskuksen johtajan pätevyysvaatimuksena on ylempi korkeakoulututkinto, hyvä perehtyneisyys riistatalouteen ja käytännössä osoitettu johtamistaito. Suomen riistakeskuksen julkisten hallintotehtävien päällikön pätevyysvaatimuksena on ylempi korkeakoulututkinto, hyvä perehtyneisyys riistatalouteen ja hallinnollinen kokemus. (Uusi)

7 §
(Kuten HE)

8 §

Julkisten hallintotehtävien hoitaminen

(1 mom. kuten HE)

Julkisten hallintotehtävien päällikkö voi kirjallisesti määrätä Suomen riistakeskuksen henkilökuntaan kuuluvan käyttämään julkista valtaa sellaisissa 2 §:n 1 momentissa tarkoitetuissa asioissa, joiden käsittelemiseen ja ratkaisemi-

seen hänellä voidaan katsoa olevan riittävä koulutus ja kokemus. *Suomen riistakeskuksen henkilökuntaan kuuluva voidaan kuitenkin vain erityisesti syystä määrätä ratkaisemaan metsästyslain 41 §:n 1—3 momentissa tarkoitettuja asioita. Julkista valtaa käyttämään määrätty henkilö on riippumaton julkista hallintotehtävää hoitaessaan. Julkisten hallintotehtävien päällikkö voi pidättää itsellään päätösvallan kirjallisesta määräyksestä riippumatta.*

(3 mom. kuten HE)

*Metsästyslaissa tarkoitettu lupapäätös voidaan allekirjoittaa koneellisesti. Metsästyslain 10 ja 26 §:ssä tarkoitettua lupaa koskeva hake-
mus voidaan ratkaista ilman esittelyä. (Uusi)*

9 §
(Kuten HE)

2 luku

Riistanhoitoyhdistykset

10 ja 11 §
(Kuten HE)

12 §

Riistanhoitoyhdistysten yhdistäminen ja jakautuminen

Riistanhoitoyhdistykset, jotka haluavat yhdistyä, tekevät asiasta yhteisen esityksen Suomen riistakeskukselle. Esityksen tekemisestä päätetään riistanhoitoyhdistysten kokouksissa. Esityksen tulee sisältää ehdotus perustettavan riistanhoitoyhdistyksen toiminta-alueeksi ja nimeksi.

Esityksen Suomen riistakeskukselle riistanhoitoyhdistyksen jakautumisesta kahteen tai useampaan riistanhoitoyhdistykseen tekee asianomaisen riistanhoitoyhdistyksen kokous. Esityksen tulee sisältää ehdotus perustettavien riistanhoitoyhdistysten toiminta-alueiksi ja nimiksi.

(3 mom. kuten HE)

13 §
(Kuten HE)

14 §

Riistanhoitoyhdistyksen tehtävät

Riistanhoitoyhdistyksen julkiset hallintotehtävät ovat:

(1—3 kohta kuten HE)

4) muut riistanhoitoyhdistykselle tämän tai muun lain mukaan kuuluvat julkiset hallintotehtävät. (Uusi 4 kohta)

(2 ja 3 mom. kuten HE)

15 §

Riistanhoitoyhdistyksen jäsenyys

Riistanhoitomaksun maksanut henkilö voi kuulua jäsenenä siihen riistanhoitoyhdistykseen, jonka toiminta-alueella hän pääasiassa metsästää, tai siihen riistanhoitoyhdistykseen, jonka toiminta-alueella olevassa kunnassa hänellä on kotipaikka. Henkilö ei voi samanaikaisesti olla usean riistanhoitoyhdistyksen jäsen. Jos henkilö ei kuulu riistanhoitoyhdistykseen, hänet merkitään metsästäjärekisteriin kotikuntansa perusteella.

(2 ja 3 mom. kuten HE)

16—21 §
(Kuten HE)

22 §

Toimihenkilöitä koskevat rajoitukset

(1 mom. kuten HE)

(2 mom. poist.)

23—25 §
(Kuten HE)

3 luku

Erinäisiä säännöksiä

26—29 §
(Kuten HE)

30 §

Oikaisuvaatimusmenettely

Suomen riistakeskuksen muuhun kuin 2 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettuun päätökseen ja riistanhoitoyhdistyksen metsästäjätutkinnon tai ampumakokeen hyväksymistä koskevaan päätökseen saa vaatia oikaisua Suomen riistakeskukselta siten kuin hallintolaissa (434/2003) säädetään.

(2 ja 3 mom. poist.)

31 §

Muutoksenhaku (poist.)

Suomen riistakeskuksen 2 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettuun ja oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen haetaan muutosta valittamalla maaseutuelinkeinojen valituslautakuntaan 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksi saamisesta.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu yksittäistä lupaa koskeva Suomen riistakeskuksen päätös voidaan panna täytäntöön muutoksenhausta huolimatta. Muutoksenhakuviranomainen voi kuitenkin kieltää päätöksen täytäntöönpanon. (Uusi).

Muutoksenhakuun sovelletaan muutoin, mitä hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään muutoksenhausta hallintoviranomaisen päätökseen. (Uusi).

32—34 §
(Kuten HE)

35 §

Elinkeinon harjoittaminen

Suomen riistakeskus ja riistanhoitoyhdistykset saavat harjoittaa sellaista elinkeinotoimin-

taa, joka tukee niiden tarkoituksen toteutumista eikä vaaranna niiden puolueettomuutta julkisten hallintotehtävien hoitamisessa.

4 luku

Voimaantulo

36—38 §
(Kuten HE)

39 §

Henkilöstöä koskevat siirtymäsäännökset

(1 ja 2 mom. kuten HE)

Suomen riistakeskuksen tulee sijoittaa henkilön tehtävä kolmen vuoden aikana tämän lain voimaantulosta samalle *työttömyysturvalain (1290/2002) 1 luvun 9 §:ssä* tarkoitetulle työssäkäyntialueelle, missä henkilö on hoitanut tehtäväänsä ennen tämän lain voimaantuloa, jollei muuta sovita. Suomen riistakeskuksen avoimeksi tulevat tehtävät tai perustettavat uudet toimet tai tehtävät, lukuun ottamatta Suomen riistakeskuksen johtajan ja julkisten hallintotehtävien päällikön tehtäviä, voidaan täyttää haettavaksi julistamatta siirtyvällä henkilöstöllä, jos henkilö antaa toimen täyttöön suostumuksensa.

(4 mom. kuten HE)

40 §

Suomen riistakeskuksen perustamista koskevat siirtymäsäännökset

(1 mom. poist.)

Metsästäjain keskusjärjestön hallitus toimii Suomen riistakeskuksen hallituksena, kunnes tämän lain mukainen hallitus on nimetty. Metsästäjain keskusjärjestön toiminnanjohtaja toimii Suomen riistakeskuksen johtajana ja apulaistoiminnanjohtaja julkisten hallintotehtävien päällikkönä, kunnes johtaja ja julkisten hallintotehtävien päällikkö on tämän lain nojalla nimitetty. *Suomen riistakeskuksen johtaja ja julkisten hallintotehtävien päällikkö on nimitettävä* viimeistään 30 syyskuuta 2011.

Riistanhoitopiirien toimistot ja riistanhoitopiirien toiminta-alueet muodostavat Suomen riistakeskuksen aluetoimistot ja toiminta-alueet, kunnes Suomen riistakeskuksen työjärjestys on tämän lain nojalla vahvistettu. *Työjärjestys on vahvistettava* viimeistään 31 joulukuuta 2011.

(3 mom. kuten HE:n 4 mom.)

Edellä 17 §:n 2 momentissa tarkoitetun riistanhoitoyhdistyksen toimialueen merkityksellisten maanomistajajärjestöjen jäsenen riistanhoitoyhdistyksen hallitukseen valitsee 15.4.2011 mennessä Suomen riistakeskus kuultuaan riistanhoitoyhdistyksiä sekä näiden toimialueiden merkityksellisiä maanomistajajärjestöjä. Näin valittu edustaja toimii hallituksessa vuoden 2012 riistanhoitoyhdistyksen vuosikokoukseen asti. (Uusi 4 mom.)

41 §
(Kuten HE)

2.

Laki

metsästyslain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan metsästyslain (615/1993) 49 §:n 4 momentti, 54 §:n 2 momentti, 57—59, 59 a, 60—71 ja 89 §,

sellaisina kuin niistä ovat 59, 65 ja 70 § osaksi laissa 1009/2002, 59 a ja 66 § laissa 1009/2002, 60 § osaksi laissa 1068/2004, 62 § osaksi laeissa 1009/2002 ja 314/2005 sekä 69 ja 89 § laissa 314/2005,

muutetaan 10, 26, 29 ja 30 §, 33 §:n 3 momentti, 37 §:n 1 momentti, 38 §:n 1 momentti, 40 ja 41 §, 42 §:n 1 momentti, 50 §, 52 §:n 1 momentti, 56 §, 74 §:n 1 momentti, 80 §:n 2 momentti, 83 §, 88 §:n 1 momentti ja 90 §,

sellaisina kuin niistä ovat 10 ja 30 § osaksi laissa 314/2005, 26 § laissa 1009/2002, 42 §:n 1 momentti osaksi laissa 1268/1993, 56 § osaksi laissa 1399/1995, 74 §:n 1 momentti laissa 516/2002, 88 §:n 1 momentti laissa 600/2005 ja 90 § laissa 314/2005, sekä

lisätään lakiin uusi 10 a §, 34 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 314/2005, uusi 3 momentti, 37 §:ään uusi 3 momentti, lakiin uusi 41 a—41 d ja 49 a §, 52 §:ään uusi 3 momentti sekä lakiin uusi 83 a—83 c §, seuraavasti:

10, 10 a, 26 ja 29 §
(Kuten HE)

30 §

*Hirvieläinmetsästystä koskeva asetuksenanto-
valtuus*

(1 mom. kuten HE)

Saaliiksi saadusta metsäkauriista on ilmoitettava Suomen riistakeskukselle tiedot kannan kehityksen seurantaan varten. Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin ilmoitettavista tiedoista, ilmoituksen tekemisen määräajasta ja ilmoittamismenettelystä.

33, 34 ja 37 §
(Kuten HE)

38 §

Metsästyksen rajoittaminen

Jos riistaeläinlajin kanta vaarantuu sen esiintymisalueella tai osalla esiintymisaluetta, voidaan maa- ja metsätalousministeriön asetuksella kyseisen riistaeläinlajin metsästys kieltää tai rajoittaa sitä. Maa- ja metsätalousministeriön asetuksessa rajataan alue, jolla kielto tai rajoitus on voimassa. Kielto tai rajoitus voidaan antaa enintään kolmeksi vuodeksi kerrallaan. (Poist.) Kielto tai rajoitus voi tulla voimaan aikaisintaan kahden viikon kuluttua asetuksen antamisesta. Maa- ja metsätalousministeriön on

kuultava ennen asetuksen antamista Suomen riistakeskusta sekä niitä riistanhoitoyhdistyksiä, joiden toiminta-aluetta kielto tai rajoitus koskee.

40 §
(Kuten HE)

41 §

Poikkeusluvat

(1—3 mom. kuten HE)

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä poikkeusluvan myöntämisessä noudatettavasta menettelystä, poikkeuslupa-
paan liitettävistä määräyksistä, poikkeusluvan nojalla saadun saaliin ilmoittamisesta ja poikkeamisen edellytysten arvioinnista. Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää myös ajankohdista, jolloin 37 §:n mukaisesta rauhoituksesta voidaan poiketa.

(5 mom. kuten HE)

41 a—41 c §
(Kuten HE)

41 d §

Poikkeusluvan peruuttaminen

(1 mom. kuten HE)

Peruutetun poikkeusluvan saajalle ei myönnetä samana metsästysvuonna uutta vastaavaa

poikkeuslupaa ennen kuin aiemman poikkeusluvan peruuttaminen on lainvoimaisesti ratkaistu tai peruuttaminen kumotaan.

42 §

Vierasperäisen eläimen maahantuonti ja luontoon laskeminen

Vierasperäisten lintu- tai nisäkäslajien saumin kuin vierasperäisten riistaeläinkantojen maahantuonti tai luontoon laskeminen ilman Suomen riistakeskuksen lupaa on kielletty. Lupahakemuksesta on pyydetty ympäristöministeriön ja Suomen ympäristökeskuksen lausunto. Lupa on evättävä, jos toimenpiteestä voi aiheutua haittaa luonnolle tai luonnonvaraiselle eläimistölle. Luvassa voidaan antaa määräyksiä siitä, miten maahantuonti ja luontoon laskeminen on suoritettava.

— — — — —
49 a, 50, 52 ja 56 §
(Kuten HE)

74 §

Metsästysrikkomus

Joka tahallaan tai huolimattomuudesta metsästää

1) vastoin 20 §:n 3 momentissa, 23 §:n 1 momentissa, 32 §:ssä, 33 §:n 1 tai 2 momentissa tai 38 §:n 1 momentissa säädettyä tai mainittujen säännösten *nojalla* annettua kieltoa tai rajoitusta tai

(2 kohta kuten HE)

on tuomittava, jollei teko ole rikoslain 48 a luvun 1 §:n nojalla rangaistava tai siitä muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, *metsästysrikkomuksesta* sakkoon.

— — — — —
80, 83, 83 a—83 c ja 88 §
(Kuten HE)

90 §

Oikaisu- ja muutoksenhakusäännökset

Oikaisuvaatimuksen tekemisestä ja muutoksenhausta Suomen riistakeskuksen ja riistanhoitoyhdistyksen tekemään päätökseen säädetään riistahallintolaissa. Edellä 41 §:ssä tarkoitettua poikkeuslupaa koskevassa asiassa valitusoikeus on myös sellaisella rekisteröidyllä paikallisella tai alueellisella yhteisöllä, jonka tarkoituksena on luonnon- tai ympäristönsuojelun edistäminen.

— — — — —
(1 ja 2 mom. kuten HE)

Ennen tämän lain voimaantuloa riistanhoitopiirin tai maa- ja metsätalousministeriön myöntämät luvat sekä maa- ja metsätalousministeriön 10 §:n 2 momentin nojalla antamat määräykset euroopanmajavan, hallin, itämerennorpan, ilveksen, karhun, saukon ja suden metsästyksestä jäävät voimaan. Tämän lain voimaan tullessa riistanhoitopiirissä ja Metsästäjien keskusjärjestössä vireillä olevat asiat siirtyvät Suomen riistakeskuksen ratkaistaviksi.

3.

Laki

riistanhoitomaksusta ja pyyntilupamaksusta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan riistanhoitomaksusta ja pyyntilupamaksusta annetun lain (616/1993) 1 §:n 2 momentti, 2 §:n 1 momentti, 3—5 §, 7 §:n 1 momentti, 7 a §:n 1 momentti ja 7 c §:n 1 momentti, sellaisina kuin

niistä ovat 1 §:n 2 momentti ja 4 §:n 2 momentti laissa 1002/2001 sekä 7 a §:n 1 momentti ja 7 c §:n 1 momentti laissa 1237/1999, seuraavasti:

1 ja 2 §
(Kuten HE)

3 §

Valtion talousarvioon otetaan vuosittain määräraha, joka vastaa vähintään sitä määrää, minkä kolmen edellisen vuoden metsästäjämäärien perusteella arvioidaan samana vuonna kertyvän riistanhoitomaksuina. *Tästä määrärahasta osoitetaan vuosittain Suomen riistakeskukselle ja riistanhoitoyhdistyksille valtionosuus niiden käyttö- ja pääomamenoihin sekä metsästäjään ryhmävakuutuksena aiheutuviin menoihin. (Uusi 1 mom.)*

Edellä 1 momentissa tarkoitettua määrärahaa voidaan käyttää lisäksi:

1) (Poist.)

1) riistanhoitotoimenpiteisiin, niihin liittyvään kokeilutoimintaan ja muuhun riistatalouden edistämiseen; (Uusi)

2) metsästysmuseotoiminnan tukemisesta aiheutuviin menoihin; (Uusi)

3) vapaaehtoiseen jäsenyyteen perustuvien valtakunnallisten metsästäjäjärjestöjen suorittamaan valistustyöhön ja metsästysseurojen riistanhoitoa edistävien hankkeiden toteuttamiseen (Uusi)

4) maanomistajien suorittamien riistan elinympäristöä merkittävästi parantavien hankkeiden toteuttamiseen. (Uusi)

Maa- ja metsätalousministeriö myöntää edellä tarkoitetun määrärahan käytettäväksi 1 ja 2 momentissa mainittuihin tarkoituksiin. Samalla ministeriö voi antaa tarkempia määräyksiä määrärahan käyttämisestä. (Uusi 3 mom.)

4, 5, 7, 7 a ja 7 c §
(Kuten HE)

Voimaantulosäännös
(Kuten HE)

Valiokunnan lausumaehdotus

Eduskunta edellyttää, että riistanhoitomaksuista kertyvistä varoista nykyistä

suurempi osuus osoitetaan riistanhoitoyhdistysten menoihin.

Helsingissä 14 päivänä tammikuuta 2011

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj.	Jari Leppä /kesk	Klaus Pentti /kesk
vpj.	Pertti Hemmilä /kok	Petri Pihlajaniemi /kok
jäs.	Lasse Hautala /kesk	Erkki Pulliainen /vihr
	Hannu Hoskonen /kesk	Kari Rajamäki /sd
	Anne Kalmari /kesk	Arto Satonen /kok
	Johanna Karimäki /vihr	Katja Taimela /sd
	Lauri Kähkönen /sd	Pekka Vilkuna /kesk
	Mats Nylund /r	vjäs. Markus Mustajärvi /vas.
	Pentti Oinonen /ps	

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Carl Selenius.

VASTALAUSE

Perustelut

Riistahallintolain sekä siihen liittyvien lakien uudistaminen on tärkeä hanke. Lakimuutokset koskevat tavalla tai toisella kaikkia kansalaisia. Yleisenä periaatteena tulee olla, että kaikki ne tahot, joita asia erityisesti koskee, tulevat kuul-
luiksi lain valmistelun yhteydessä ja myös edus-
kunnan valiokuntakäsittelyssä.

Hallinnon tulee noudattaa läheisyysperiaatetta ja tarjota mahdollisuus asianosaisille ja sidosryhmille osallistua käytännön työhön, kun laki astuu voimaan. On tärkeää, että niin monisyydessä asiassa kuin riistahallinto on, erilaiset tahot saavat tietoa ja voivat vaikuttaa joko sidosryhmätyöskentelyn tai toimielinehdustuksen kautta. Vain sillä tavalla voidaan aidosti sovitella mahdollisia ristiriitoja ja valjastaa kaikkien asiaosaisten osaaminen yhteiseksi hyväksi.

Paliskuntain yhdistys esitti lausunnossaan, että "porotalous suurimpana maasuorpetojen aiheuttamien vahinkojen kohteena saisi edustajan joko valtakunnalliseen tai alueelliseen riistanneuvostoon, mahdollisesti molempiin. Poronhoitoalue on laaja ja porotalous toimii tällä alueella huomattavana maankäyttäjänä."

Porotalouden edustus alueellisissa riistanneuvostoissa on perusteltua, sillä elinkeinoa koskee aivan erityinen lainsäädäntö ja elinkeinon harjoittaminen on rajattu koskemaan tiettyä maantieteellistä aluetta. Näistä syistä porotaloudelle esitetty edustus poikkeaa monen muun intressitahon esityksistä. Oikea taho esittämään porotalouden edustajaa alueelliseen riistanneuvostoon on Paliskuntain yhdistys.

Porotalouden edustus ei muuttaisi alueellisen riistanneuvoston voimasuhteita ratkaisevasti, sillä edelleenkin enemmistö toimieliimen jäsenistä valittaisiin riistanhoitoyhdistysten aluekokouksen esittämistä ehdokkaista. Se onkin tärkeää,

sillä riistanhoitoyhdistysten aktiivit ovat se selkäranka, jonka varassa koko hallinto toimii.

Ehdotus

Edellä olevan perusteella ehdotamme

että 2.—4. lakiehdotus hyväksytään valiokunnan mietinnön mukaisina ja

että 1. lakiehdotus hyväksytään muutoin valiokunnan mietinnön mukaisena, paitsi 5 §:n 2 momentti muutettuna seuraavasti:

Vastalauseen muutosehdotus

5 §

Alueelliset riistanneuvostot

— — — — —
Alueelliset riistanneuvostot nimittää maa- ja metsätalousministeriö. Alueellisessa riistanneuvostossa on enintään kymmenen jäsentä, *paitsi alueella, joka osittain tai kokonaan kuuluu poronhoitoalueeseen, enintään 11 jäsentä*. Alueelliseen riistanneuvostoon kuuluu kuusi 13 §:ssä tarkoitetun aluekokouksen esittämää jäsentä sekä maakuntaliiton edustaja, *(poist.)* alueellisesti merkittävän maanomistajatahon edustaja sekä poronhoitoalueella Paliskuntain yhdistyksen edustaja. Kullakin jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen, jota koskevat samat säännökset kuin jäsentäkin. Maa- ja metsätalousministeriö nimittää puheenjohtajan sekä varapuheenjohtajan aluekokouksen esittämistä jäsenistä.
— — — — —

Vastalause

MmVM 23/2010 vp — HE 237/2010 vp

Helsingissä 14 päivänä tammikuuta 2011

Markus Mustajärvi /vas
Lauri Kähkönen /sd
Katja Taimela /sd

Pentti Oinonen /ps
Kari Rajamäki /sd